

A Fővárosi Ítéltábla dr. Illés Zsolt pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Salamon Ferenc ügyvéd (fél címe 2) által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, II. rendű alperes neve (u.o.) II. rendű, III. rendű alperes neve (u.o.) III. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 15. napján kelt 5.P.23.711/2010/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. és 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyja, a II-III. rendű alperesekkel szemben a pert megszüntető rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.000 (Húszezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A hatályon kívül helyező rendelkezéssel összefüggésben a II-III. rendű alperesek fellebbezési eljárási költségét egyetemlegesen 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegben állapítja meg azzal, hogy annak viseléséről az elsőfokú bíróság határoz.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1997. április 17-én szemsérülést szenvedett. Sérülését az ...ben dr. ... látta el, aki telefonon intézkedett a felperes ...i szemklinikára történő továbbszállítása végett, amelyre másnap a reggeli órákban került sor. A felperes először a ...ben történő orvosi ellátással, majd ennek eredménytelensége folytán az egri ellátással kapcsolatban indított pert. A ... ellen indított perben a felperes keresetét arra alapította, hogy a kezelőorvos nem tartotta be a szakmai szabályokat,

a perforált szemsérülése megállapítása után indokolt lett volna az idegen test azonnali eltávolítása, ez esetben a gyulladás nem alakult volna ki. A felperes keresetét az elsőfokú bíróság - a Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott - jogerős ítéletével, míg a jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elutasította. Ebben a perben a kirendelt igazságügyi szakértői intézet, az I. rendű alperes nevében a II-III. rendű alperesek adtak szakmai véleményt, amelyben utalás szerepelt arra, hogy ...ben újabb CT vizsgálatot végeztek. A jogerős ítéletben a szakvélemény alapján arra volt utalás, hogy ...ben újabb CT vizsgálatot végeztek, ugyanakkor a felperes által a ...i szemben indított kártérítési perben hozott jogerős ítélet alapján az állapítható meg tényként, hogy a felperes klinikai felvételekor ...ben ultrahang és röntgenfelvétel készült.

A jogerős ítélet ellen a felperes perújítási kérelmet is előterjesztett, amelyet az elsőfokú bíróság mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant utasított el. Az elsőfokú bíróság végzését a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta. Végzésében rámutatott arra is, hogy a perújítás alapjául megjelölt tény nem alkalmas a felperesre kedvezőbb határozat meghozatalára, ugyanis az, hogy az egri kórházban történt egészségügyi ellátást követően egy más egészségügyi intézményben történt-e vagy sem valamilyen vizsgálat, a ... jogutódja, a ... kártérítő felelőssége szempontjából közömbös.

Jelen perben a felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes által adott szakvélemény valótlan és hamis, ...ben ugyanis CT vizsgálat nem került elvégzésre, és Ciloxán kezelést sem kapott a felperes. A harmadik kifogása a szakvéleménnyel szemben az volt, hogy az nem tért ki arra, hogy a sebet be kellett volna zárni, ugyanis ebben az esetben kisebb lett volna az esély a szemgolyó eltávolítását maga után vonó elfertőződésre. Álláspontja szerint a felperes kára az, hogy a pert azért veszítette el, mert az I-III. rendű alperesek valótlan alapokon nyugvó szakvéleményt adtak. Minderre tekintettel a hamis szakvélemény kiadásával okozott kára kompenzálására az I-III. rendű alpereseket 1.000.000 forint nem vagyoni kára, és ennek 2004. február 20-tól járó késedelmi kamata, továbbá a mindenkor minimálbér 50%-ának megfelelő összegű járadék és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Az I-III. rendű alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozásuk szerint a CT vizsgálat tényét az intézet számára átadott dokumentumok alapján írták le. Kiemelték: az egyszerű röntgenvizsgálat önmagában is alkalmas a fém idegentest kimutatására, a CT vizsgálat a röntgen vizsgálatnak egy speciális változata, amely az idegen test lokalizációját segítheti elő. A ...i szemklinikán végzett orbita röntgenvizsgálat is ezt célozta, a CT vizsgálat és a röntgenvizsgálat is az idegen test kimutatására szolgál, ez pedig megtörtént, így nincs jelentősége a valóban téves megjelölésnek, így az I. rendű alperes a felperesnek kárt nem okozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet az I. rendű alperessel szemben elutasította, a II-III. rendű alperesekkel szemben a pert megszüntette. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 60.000 forint plusz áfa perköltséget, rendelkezése szerint a le nem rótt 60.000 forint kereseti illetéket az állam viseli. Az elsőfokú bíróság ítéletének az indoklása szerint tényként állapítható meg, hogy az I. rendű alperes által adott szakvélemény előzményi részében leírási tévedés történt. Az adott adatok alapján a szakértő azt rögzítette, hogy ...ben CT felvétel készült, ahol ténylegesen orbita röntgenfelvétel készült, azonban mindkét eljárás azonos vizsgálati eredményt ad, az idegentest létét kimutatja, azzal a pontosítással, hogy a CT helymeghatározása konkrétabb. A felperes károsodása fertőzés következtében állt elő, ezt pedig egyik vizsgálati eljárás sem mutathatta ki. Rámutatott, hogy a szakvélemény érdemi megállapításainak vitatására a jelen per keretei között nincs mód, azt a korábbi perek során kellett elvégezni, és az meg is történt. Utalt arra is, hogy a felperes kára abban áll, hogy a fertőzést nem megfelelően ismerték fel, nem megfelelően kezelték, és ez vezetett a szemgolyó eltávolításához. A szakvéleménnyel kapcsolatos másik két hivatkozását a felperes a 2011. szeptember 15-ei tárgyaláson terjesztette elő, amelyet az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgált, ugyanis alaposnak találta az alperes elévülési kifogását.

A II-III. rendű alperesekkel szemben a pert a Pp. 157. § a) pontja és 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján szüntette meg, ugyanis ők az I. rendű alperes közalkalmazásban lévő dolgozói, a munkaviszonyukkal összefüggésben harmadik személlyel okozott kárért a Ptk. 348. § (1) bekezdése szerint - a kereset megalapozottsága esetén - a munkáltatójuk lett volna felelős.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, eljárási szabálytalanságokra hivatkozva annak hatályon kívül helyezését kérve. Sérelmezte, hogy az általa beszerezni indítványozott korábbi peres iratok beszerzésére nem került sor. A felperes nyilatkozatai a jegyzőkönyvben iratellenesen kerültek rögzítésre, az elsőfokú bíróság nem hívta fel a jogi képviselő nélkül eljáró felperes figyelmét arra, hogy a jegyzőkönyv visszahallgatását kérheti, így arra nem is került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletében szakkérdésben döntött, olyan kérdést ítélt meg, amelyhez nem rendelkezett kellő szakértelemmel. Állítása szerint a kereset előterjesztésének anyagi jogi határidejét megszakítja az a tény, hogy a felperes a per megindításához szükséges iratokat 2010 decemberében kérte ki az egrí kórházból.

A felperes fellebbezése a következők szerint részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesnek az I. rendű alperessel szemben érvényesített kárigénye kapcsán a következőkben kifejtetteknek tulajdonított jelentőséget.

Kétségtelen, hogy az I. rendű alperes által adott szakvélemény előzményi részében leírási tévedés történt. Azonban a felperesnek a ... alperessel szemben indított kártérítés iránti perében a keresetet jogerősen elutasító ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet elbíráló - a jogerős ítéletet hatályában fenntartó

- Legfelsőbb Bíróság is rámutatott ítéletében: a szakértői véleményekből - így az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Bizottságától beszerzett felülvéleményből is - teljesen egyértelmű, hogy a felperesnek a szemsérülését követően csak akkor volt esélye a gyógyulásra, ha a fémszilánkot a szeméből eltávolítják. Ebből következően az első műtét elvégzése szükséges és indokolt volt, az idegentest eltávolítása pedig időben és hiba nélkül történt. A műtét előtt ugyanis szükséges volt különféle vizsgálatok - így ultrahang- és röntgenvizsgálat - elvégzése, és a felperesnek a műtetre való felkészítése. Tényként állapította meg, hogy a felperes szemének elvesztését nem a ... orvosainak magatartása vagy mulasztása okozta.

A felperes valójában a más perben felhasznált szakértői vélemény helyességét vitatta, annak megállapítását vonta kétségbe. A kártérítési per azonban nem megfelelő eszköz egy másik perben felhasznált szakvélemény helyességének vitatására. Ha a fél a perbeli szakvéleménnyel nem ért egyet, módja van észrevételeket tenni és a bíróság - a Pp. 182. § (3) bekezdésében írtak szerint - köteles annak hiányait pótolni, ellentmondásait feloldani.

Mindebből okszerűen következik, hogy a felperesnek kára az I. rendű alperes által adott szakvéleményben szereplő leírási tévedésből nem keletkezett; a korábbi kártérítési perben eljáró bíróságok azon szakértői véleménnyel alátámasztott tény ismeretében utasították el jogerősen a felperes keresetét, hogy ...ben nem CT vizsgálatot, hanem ultrahang- és röntgenvizsgálatot végeztek. A felperes a Legfelsőbb Bíróság által hatályában fenntartott jogerős ítélet alapját képző szakmai megállapítások helyénvalóságát e perben már nem teheti vitássá. Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság ezért arra a következtetésre: nincs mód arra, hogy a felperes a perbeli leírási tévedésre alapítottan eredménnyel érvényesítse kárigényét a szemben indított kártérítés iránti perben szakértői véleményt adó I. rendű alperesi intézettel szemben. A felperesnek a szakvélemény megállapításaival szemben felhozott egyéb kifogásai - az elsőfokú bíróságnak az elévülés kapcsán kifejtett helytálló álláspontjától függetlenül - sem lehetnek az előzőekben kifejtettek szerint jelen kártérítés iránti per tárgyai.

A Fővárosi Ítéltábla minderre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító részében a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a keresetőségi jog a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, vagyis arra, hogy a felperest megilleti-e, és éppen a felperest illeti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció főszabályként anyagi jogi kérdés, hiánya ebben az esetben a kereset érdemi elutasításához vezet. A perbeli legitimáció azonban kivételesen eljárásjogi kérdés is lehet akkor, ha a pert csak jogszabályban erre feljogosított személy indíthatja meg, vagy csak meghatározott személyekkel szemben indítható. Ez utóbbi esetben, de csak akkor, az aktív, vagy passzív legitimáció hiánya, a Pp. 130. § (1) bekezdésének g) pontja, vagy 157. § a) pontja szerinti

jogkövetkezményeket vonja maga után. Az adott esetben nincs szó azonban arról, hogy a per jogszabályban meghatározott személyekkel, az I. rendű alperesi szakértői intézet alkalmazottaival szemben lenne indítható, az elsőfokú bíróság tévedett ezért, amikor a II-III. rendű alperesekkel szemben a pert megszüntette. Egyebekben a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a döntés helytállósága esetén sem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek az, ha a bíróság a per megszüntetéséről ítélettel és nem végzéssel határoz.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróságnak a II-III. rendű alperesekkel szemben a pert megszüntető rendelkezését - vonatkozásukban a fellebbezési kérelem és ellenkérelem kereteire tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján ebben a keretben újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította.

Az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban érdemben kell határoznia arról, hogy a II-III. rendű alperesekkel szemben érvényesített jog - tekintetbe véve a Ptk. 348. § (1) bekezdésében foglaltakat is - megilleti-e a felperest.

A Fővárosi Ítéltábla a részítéletével elbírált keresetre tekintettel az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperes jogi képviselte ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. §-a értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. A fellebbezési eljárási illetékről szóló rendelkezés - a felperes személyes költségmentességére figyelemmel - a Pp. 78. § (1) bekezdésén, az Itv. 46. § (1) bekezdésén, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén és 14. §-án alapul. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett rendelkezései tekintetében a Fővárosi Ítéltábla a II-III. rendű alperesek költségeit csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. április 5.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró